

Styrk Europas genvindingsindustri - frem for at begrænse eksporten af sekundære råvarer

GENVINDINGSINDUSTRIENS POSITION

6,2 mio. ton

genanvendt aluminium årligt i Europa

80 %

af genanvendte metaller afsættes i Europa

95 %

mindre energi ved genanvendt aluminium

Europas genvindingsindustri er en succeshistorie, vi skal bygge videre på

Adgang til råstoffer er blevet et strategisk spørgsmål for Europa. Den grønne omstilling, elektrificeringen, digitaliseringen og forsvarsindustrien øger behovet for metaller, samtidig med at EU ønsker at mindske sin afhængighed af råvarer fra tredjelande.

Derfor er det afgørende, at Europa bliver bedre til at udnytte de råvarer, vi allerede har. Mere og bedre genanvendelse kan styrke Europas forsyningssikkerhed, mindske behovet for primære råstoffer og understøtte en konkurrencedygtig europæisk industri. Og her har Europa allerede et stærkt udgangspunkt.

Ifølge den europæiske brancheorganisation Recycling Europe producerer Europas genvindingsindustri årligt omkring 100 mio. ton genanvendt stål og 6,2 mio. ton genanvendt aluminium. Omkring 80 pct. af de genanvendte metaller afsættes allerede til europæiske producenter, mens de resterende 20 pct. eksporteres til internationale markeder, hvor de indgår som råvarer i ny produktion.

Genanvendelse bidrager samtidig til betydelige energi- og klimabesparelser. Produktion af aluminium fra genanvendt metal kræver omkring 95 pct. mindre energi end produktion af primært aluminium.

I EU svarede stålindustriens forbrug af stålskrot i 2024 til omkring 59 pct. af den samlede råstålproduktion.

Den europæiske genvindingsindustri har gennem årtier investeret i indsamling, sortering og oparbejdning af metaller og har skabt velfungerende værdikæder, hvor sekundære råvarer indgår i både europæisk og international produktion.

Adgangen til internationale markeder er en vigtig del af denne succes. Genvindingsvirksomheder kan ikke blot reducere mængderne, når efterspørgslen falder. Materialerne opstår, når produkter og bygninger udtjenes, og skal håndteres, uanset hvordan markedet udvikler sig.

EU har taget positive skridt for at styrke sin råstofforsyning. Under Critical Raw Materials Act har Kommissionen udpeget strategiske råstofprojekter, inkl. projekter inden for forarbejdning og genanvendelse. Initiativerne kan bidrage til at udvikle Europas kapacitet og mindske afhængigheden af tredjelande.

Genvindingsindustrien støtter ambitionen om, at flere sekundære råvarer skal anvendes i Europa. Men det kræver investeringer, konkurrencedygtige rammevilkår og et velfungerende marked.

Afsætning af jern og metal hos en dansk genvindingsvirksomhed

Taleksempel fra en dansk virksomheds afsætning af jern og metal til genvinding i 2025.

Eksportbegrænsninger risikerer at svække Europas genanvendelse

Med den reviderede affaldstransportforordning begrænses eksporten af ikke-farligt affald til lande uden for OECD fra 21. maj 2027. Kommissionens udkast til delegeret forordning fastlægger, hvilke lande og affaldsstrømme der fortsat kan godkendes til eksport. En række vigtige markeder foreslås ikke godkendt til at modtage jern- og ikke-jernholdigt metalaffald.

Genvindingsindustrien bakker fuldt op om, at europæiske materialer skal behandles miljømæssigt forsvarligt. Men de foreslåede begrænsninger risikerer at få utilsigtede konsekvenser.

Europa har ikke tilstrækkelig kapacitet til at behandle alle kvaliteter af metalskrot. Nogle fraktioner har Europa kapacitet til at håndtere, andre skal sendes ud for at kunne genvindes. Disse materialer eksporteres i dag blandt andet til specialiserede anlæg uden for EU.

Eksportbegrænsninger skaber ikke nye industrielle værdikæder. Hvis eksportmarkeder lukkes, risikerer Europa et overskud af materialer, som kan presse priserne og svække økonomien i indsamling, sortering og oparbejdning. Materialer, der i dag anvendes direkte som råvarer i industriel produktion risikerer også at blive nedgraderet til mindre værdifulde anvendelser.

Eksportbegrænsninger gør ikke den europæiske metalindustri konkurrencedygtig. Europæiske smelteværker og metalproducenter kan ikke altid konkurrere med internationale aftagere om priserne på sekundære råvarer. Det skyldes blandt andet høje energiomkostninger og administrative byrder.

Genvindingsindustriens anbefalinger

Genvindingsindustrien ønsker at styrke den europæiske genanvendelse og sikre, at flere sekundære råvarer anvendes i europæisk produktion. Samtidig skal det fortsat være muligt at eksportere materialer til dokumenteret miljømæssigt forsvarlig genanvendelse uden for EU.

Skab konkurrencedygtige rammevilkår for europæisk metalproduktion

EU bør prioritere konkrete investeringer i sorterings-, oparbejdnings- og genanvendelseskapacitet, særligt for komplekse metalfraktioner. Samtidig skal efterspørgslen efter sekundære råvarer styrkes, og transport af materialer på tværs af EU's indre marked gøres lettere.

Hvis flere sekundære råvarer skal blive i Europa, skal europæiske aftagere kunne konkurrere på det internationale marked. EU bør derfor arbejde for lavere energiomkostninger, færre administrative byrder og investeringer i elektrificering og energieffektiv produktion.

Indfør en mere materiale- og anlægsbaseret godkendelsesmodel

Genvindingsindustrien støtter høje og dokumenterbare miljøkrav til eksport af materialer fra EU. Men vurderingen bør i højere grad tage udgangspunkt i konkrete risici frem for alene modtagerlandets OECD-status.

Hvis et anlæg kan dokumentere miljøgodkendelser, sporbarhed, forsvarlig håndtering af restfraktioner og reel anvendelse af materialet som sekundær råvare, bør der være mulighed for fortsat eksport.

Vi skal ikke eksportere et miljøproblem, men heller ikke lukke velfungerende cirkulære værdikæder unødigt.